

Formeel advies 2022-02 van de Vlaamse Planningscommissie

Overeenkomstig de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, artikel 92, §3, vervangen bij het decreet van 29 maart 2019 houdende wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod, artikel 3, §1.

Na geldige beraadslaging brengt de Vlaamse Planningscommissie het volgende advies uit:

VPC – Advies over de subquota voor de tandartsen en tandarts-specialisten voor 2026

Advies voorbereid door de tweede kamer van de Vlaamse Planningscommissie in haar digitale vergadering van 21 november 2022.

Aantal bladzijden (inclusief dit blad): 4

Paul Herijgers

Els Wierinck

Voorzitter Vlaamse Planningscommissie

Ondervoorzitter Vlaamse Planningscommissie

VPC – Advies over de subquota voor de tandartsen en tandarts-specialisten voor 2026

Met artikel 4/4 van het koninklijk besluit van 19 augustus 2011 betreffende de planning van het aanbod van de tandheelkunde werd :

- het federaal quotum voor 2026 voor de tandartsen vastgelegd op 232 voor het jaar 2026 ; en
- het maximaal aantal kandidaten geattesteerd door de universiteiten vallend onder de bevoegdheid van de Vlaamse regering vastgesteld op 138 voor het jaar 2026.

Toelichting en methode

Het formeel advies werd opgemaakt door de tweede kamer van de Vlaamse Planningscommissie en werd gebaseerd op de gegevens die ter beschikking werden gesteld door de Planningscommissie medisch aanbod van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL). Deze gegevens omvatten de Plancad studie basisscenario's voor de tandartsen- en tandarts-specialisten die de geprojecteerde workforce tonen van 2016 tot 2041, alsook de formele adviezen van de Federale Planningscommissie medisch aanbod. Deze gegevens werden aangevuld met gegevens die ter beschikking werden gesteld door het Agentschap Zorg & Gezondheid en de expertise van de leden.

De commissie besprak de gegevens die specifiek gelden voor Vlaanderen.

Subquota 2026

De kamer voor tandartsen- en tandarts-specialisten adviseert volgende maximumquota voor 2026:

Orthodontie	12
Parodontologie	5

Met haar advies over het maximumquotum voor orthodontie wijkt de VPC lichtjes af van het advies van de FPC, dat 11 stageplekken orthodontie adviseerde. De VPC acht het opportuun om een maximumquotum van 12 op te leggen om het tekort dat de laatste jaren werd opgebouwd weg te werken.

Bij haar advies over het maximumquotum voor parodontologie volgt de VPC het advies van de FPC.

Daarnaast adviseert de VPC om geen maximumquotum op te leggen voor algemeen tandarts, en dit omwille van twee redenen.

- 1) De demografische trends maken duidelijk dat in de komende jaren de uitstroom (eind 2016 was 25,24% van de actieve algemeen tandartsen ouder dan 60)¹ groter zal zijn dan de instroom.

¹ PlanKad Algemeen Tandarts 2004-2016, Cel Planning van het Aanbod van de Gezondheidszorgberoepen, Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening, Directoraat-generaal Gezondheidszorg, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, september 2019.

- 2) De VPC wenst het aantal opgeleide studenten maximaal te kunnen inzetten in de vervolgopleiding door voor minstens één categorie geen maximum op te leggen.

Hierbij aansluitend wenst de VPC te wijzen op het ondertal van 126 tandartsen dat tussen 2002 en 2020 is opgebouwd in Vlaanderen (ter vergelijking: het aantal gediplomeerde studenten over die periode bedraagt 1.620).² Het vraagt de Vlaamse Regering om de federale overheid aan te sporen om de beslissing van de Vlaamse Regering om het in federale koninklijke besluiten vastgelegde historische ondertal versneld af te lossen te regulariseren en die bijkomende studenten een RIZIV-nummer toe te kennen zodat zij kunnen toestromen in de opleiding algemeen-tandarts.

De VPC herhaalt daarnaast haar advies van vorig jaar om werk te maken van een uitbreiding van de opleidingscapaciteit binnen de opleiding algemeen-tandarts en bij uitstek binnen de opleiding orthodontie om het gebrek aan tandartsen en tandarts-specialisten te kunnen opvangen. Hiervoor zijn extra budgettaire middelen noodzakelijk. Eveneens dient aandacht te worden besteed aan het creëren van voldoende stageplekken.

Bijkomend advies over geraamde surplus door het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS)

Artikel 4/4 van het koninklijk besluit van 19 augustus 2011 betreffende de planning van het aanbod van de tandheelkunde stelt:

“Het totaal aantal kandidaat-tandartsen dat jaarlijks toegang heeft tot de opleiding leidend tot een titel die het voorwerp uitmaakt van de erkenning bedoeld in artikel 86 van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, is voor het jaar 2026 vastgelegd op:

1° voor de universiteiten die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap vallen, maximum 138”

Volgens de huidige schattingen van AHOVOKS zullen er in 2026 echter meer studenten hun basisopleiding afmaken en willen starten met een vervolgopleiding. Toen AHOVOKS hierover in november 2022 communiceerde aan de tweede kamer, werd dat surplus geraamd op 15.

De VPC doet hierom de aanbeveling aan de Vlaamse Regering om na te gaan bij de federale overheid of zij de federale quota nog kunnen verhogen zodat ze beter afgestemd zijn op de ramingen van AHOVOKS. Daarbij moet voor ogen worden gehouden dat een laattijdige publicatie van een wijziging met een federaal koninklijk besluit zou betekenen dat het besluit van de Vlaamse Regering over de subquota van 2026 niet tijdig gepubliceerd kan worden, wat zou betekenen dat het subquotabesluit voor niets is geweest.

² Jaarverslag 2021 van de Planningscommissie - medisch aanbod. Opvolging van de planning van het medisch aanbod in België, Cel Planning van de gezondheidszorgberoepen, DG Gezondheidszorg, FOD Volksgezondheid, sVeiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, 2022.

Indien er een aanpassing zou komen van de federale quota, en er dus meer kandidaten in aanmerking zouden kunnen komen voor een vervolgopleiding, dan adviseert de VPC om dit surplus integraal toe te kennen aan algemeen-tandarts.

Nood aan data en analysecapaciteit voor Vlaanderen

Hoewel de informatie op de website van de FOD VVVL een goede basis vormt om advies voor te bereiden is er nood aan uitbreiding van gegevens op Vlaams niveau, met name van gegevens van het Agentschap Zorg & gezondheid en AHOVOKS. De VPC beveelt de Vlaamse Regering aan om dringend werk te maken van een gegevensdeling met de federale overheid en om in eigen naam raamakkoorden af te sluiten die de VPC toegang kunnen geven tot nuttige data opdat de VPC haar rol ten volle kan vervullen.

Het Agentschap Zorg & Gezondheid heeft sinds het uitbrengen van het advies over de subquota van 2025 twee data-analisten aangeworven die aan de slag kunnen gaan met de data en modellen van de FPC van zodra deze gegevensdeling rond is. De VPC benadrukt echter dat er gemonitord moet worden of er hiermee effectief voldoende capaciteit voorhanden is om de nodige dataverrijking en data-analyse te garanderen. Indien niet, dan moet er extra ondersteuning voor deze twee data-analisten voorzien worden, opdat de VPC haar adviestaak ten volle kan vervullen.